

**YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄ-
RÄYS (laajennettu neljäs jaosto)
25 päivänä kesäkuuta 2003 ***

Asiassa T-41/01,

Rafael Pérez Escolar, kotipaikka Madrid (Espanja), edustajanaan asianajaja
F. Moreno Pardo,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään **I. Martínez del Peral** ja **J. Flett**,
prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaaajana,

jossa kantaja vaatii EY 232 artiklan mukaisessa kanteessaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toteamaan, että komissio ei ole noudattanut

¹

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole tehnyt päätöstä kantajan tekemästä kantelusta, jonka mukaan Espanjan kuningaskunta on rikkonut EY 87 artiklaa, ja koska se ei ole ryhtynyt EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin niiden valtiontukien vuoksi, joita Espanjan viranomaisten väitetään myöntäneen Banco Español de Crédito- ja Banco Santander -nimisille rahoituslaitoksille,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (laajennettu neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja V. Tiili sekä tuomarit J. Pirrung, P. Mengozzi, A. W. H. Meij ja M. Vilaras,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Oikeusriidan perustana olevat tosiseikat

1 Komissio julkaisi 15.12.1994 lehdistötiedotteen, jonka otsikkona oli ”Komissio hyväksyy Baneston pelastamisen” ja jossa kerrottiin, että Espanjan viranomaisten rahoitustoimenpiteet, joiden tarkoituksena oli panna täytäntöön Banco Español de Crédito SA -nimisen rahoituslaitoksen (jäljempänä Banesto) rakenneuudistussuunnitelma, eivät kuuluneet EY 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Tämän rakenneuudistussuunnitelman mukaisina toimenpiteinä

lehistötiedotteessa mainittiin muun muassa se, että Baneston osakepääomaa korotettiin 180 miljardilla Espanjan pesetalla (ESP), se, että talletusten vakuusrahasto (jäljempänä rahasto) osti varallisuuseriä, joiden arvo oli laskenut niiden nimellisarvoon, ja myi ne välittömästi takaisin Banestolle 285 miljardin ESP:n tappiolla, sekä se, että rahasto myönsi 315 miljardin ESP:n korkotuen lainan jaettuna neljälle vuodelle, mikä merkitsi rahastolle arviolta 41 miljardin ESP:n korkotappioita.

- 2 Pérez Escolar (jäljempänä kantaja) teki 23.2.1999 kilpailuasioista vastaavalle komission jäsenelle kantelun, jossa hän väitti, että Espanjan viranomaisten toimenpiteitä edellä mainitun rakenneuudistussuunnitelman puitteissa on pidettävä valtiontuen myöntämisenä Banestolle ja Banco Santanderille. Kantelussaan kantaja vaati, että komissio ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että Banesto palauttaa rahastolta saamansa 285 miljardin ESP:n tuen ja maksaa tästä tukimäärästä Espanjan verolakien mukaisen yhtiöveron. Hän vaati myös, että komission oli ryhdyttävä kaikkiin muihinkin toimenpiteisiin, jotka osoittautuvat välttämättömiksi sellaisten seikkojen vuoksi, joita hän toi esiin ja jotka hänen mielestään loukkasivat yhteisön kilpailuoikeutta.
- 3 Kantaja toisti kantelunsa kilpailuasioista vastaavalle komission jäsenelle osoitettussa 25.6.1999 päivätyssä kirjeessään ja lisäsi siihen muita väitteitä, joiden mukaan Espanjan viranomaiset olivat rikkoneet EY 101 artiklaa.
- 4 Kantaja lähetti Feltkampille, silloiselle kilpailun pääosastossa olevan osaston ”valtiontuet II” yksikön ”julkiset yhtiöt ja palvelut” päällikölle 27.3.2000 ja 4.4.2000 päivätyt kirjeet, joissa hän toisti kantelunsa ja liitti niiden tueksi uusia asiakirjoja.

- 5 Kantaja viittaa hänen ja Feltkampin väliseen kokoukseen, joka kantajan mukaan pidettiin 31.3.2000 komission tiloissa Brysselissä.

- 6 Kantaja lähetti 15.6.2000 sähköpostiviestin Rodríguez Galindolle, kilpailu-asioista vastaavan komission jäsenen kabinetin jäsenelle. Samana päivänä lähettämässään sähköpostiviestissä Galindo pyysi kantajalta jäljennöksiä niistä asiakirjoista, joihin kantaja viittasi viestissään. Kantaja lähetti Galindolle 21.6.2000 toisen sähköpostiviestin, jossa hän ilmoitti lähettävänsä pyydettyt asiakirjat sekä lyhyen tiivistelmän asian pääseikoista.

- 7 Kantaja lähetti 6.11.2000 kilpailuasioista vastaavalle komission jäsenelle uuden kirjeen, jossa hän toisti 23.2.1999 päivätyn kantelunsa ja vaati, että komissio aloittaa tutkimuksen kantelussa mainituista seikoista ja määrää Baneston palauttamaan rahastolta saamansa 285 miljardin ESP:n tuen, maksamaan tästä tukimäärästä yhtiöveron, maksamaan rahastolle korkoa sen myöntämälle 315 miljardin ESP:n lainalle ja palauttamaan ne Baneston pienosakkaiden etuoikeudet, jotka oli kantajan mukaan poistettu, kun rahoituslaitoksen rakenneuudistuksen yhteydessä korotettiin sen osakepääomaa.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

- 8 Kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen 23.2.2001 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

9 Komissio teki ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen työjärjestyksen 114 artiklan mukaisesti oikeudenkäyntiväitteen 16.5.2001 jättämälläan erillisellä asiakirjalla. Kantaja esitti huomautuksensa oikeudenkäyntiväitteestä 29.8.2001.

10 Kantaja vaatii kannekirjelmässään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— toteaa, että komissio ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, kun se on jättänyt tekemättä ratkaisun hänen 23.2.1999 tekemästään kantelusta

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

11 Komissio vaatii oikeudenkäyntiväitteessään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Oikeudenkäyntiväitteestä esittämissään huomautuksissa kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- päättää käsitellä oikeudenkäyntiväitteen kantajan asiavaltuuden osalta pääasian yhteydessä
- toissijaisesti määrää päivämäärän, jona oikeudenkäyntiväitettä koskeva istunto pidetään
- toteaa, että komissio ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, kun se on jättänyt tekemättä ratkaisun hänen 23.2.1999 tekemästään kantelusta
- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

13 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan mukaan oikeudenkäyntiväitteen jatkokäsittely on suullinen, jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätä toisin.

- 14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo nyt esillä olevassa asiassa asiakirja-aineiston selvittävän oikeudenkäyntiväitettä riittävästi ja päättää kyseisen määräyksen nojalla ratkaista oikeudenkäyntiväitteen jatkamatta sitä koskevan hakemuksen käsittelyä.

Asianosaisten lausumat

- 15 Komissio esittää kolme käsiteltävänä olevan kanteen tutkimatta jättämistä koskevaa perustetta.
- 16 Ensinnäkin se väittää, että sitä ei vaadittu tekemään ratkaisua kohtuullisen ajanjakson kuluessa, koska aikaa kului yli neljä vuotta päivämäärästä 15.12.1994, jolloin julkaistiin lehdistötiedote, jossa komissio kertoi, että ne toimenpiteet, joihin Baneston rakennemuutossuunnitelman puitteissa oli ryhdytty, eivät ole valtiontukea, päivämäärään 23.2.1999, jolloin kantaja jätti kantelunsa. Oikeusvarmuuden edellytyksen vuoksi niin pitkä ajanjakso ilman toimenpiteitä aiheuttaa sen, että kantaja on menettänyt EY 232 artiklan mukaisen kanne-oikeuden.
- 17 Kantajan väite, jonka mukaan sen 23.2.1999 päivätyssä kantelussa ei viitattu jo 1994 tutkittuihin rahoitustoimenpiteisiin, on komission mukaan epätarkka, eikä sillä missään tapauksessa ole merkitystä käsiteltävänä olevan kanteen tutkittavaksi ottamisen arvioinnissa.
- 18 Toiseksi komissio painottaa sitä, että kanne on nostettu EY 232 artiklassa määrätyn määräajan kuluttua umpeen. Kantaja oli EY 232 artiklan mukaisesti kehottanut komissiota tekemään ratkaisun 23.2.1999 päivätyllä kirjeellään. Kyseisen määräyksen mukainen määräaika päättyi näin ollen 6.7.1999, mutta kanne on rekisteröity ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamossa vasta 23.2.2001. Komissio huomauttaa, että kantaja ei voi saada määräaika,

jonka oli päästänyt kulumaan umpeen, palautettua taannehtivasti lähettämällä komissiolle uuden kopion alkuperäisestä kantelustaan tai asiakirjan, jonka sisältö on pääasiallisesti sama.

- 19 Kolmanneksi komissio esittää, että kantaja ei voi nostaa EY 232 artiklan mukaista kannetta, koska se toimi, johon komissio ei kantajan mukaan ole ryhtynyt, ei olisi koskenut kantajaa suoraan ja erikseen. Tähän liittyen komissio korostaa, että valtiontukiasioissa kantajan on näytettävä toteen ainakin se, että asia koskee häntä EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, jotta sen toimen, johon komissio ei kantajan mukaan ole ryhtynyt, voitaisiin katsoa koskevan kantajaa suoraan ja erikseen. Tätä varten kantajan pitäisi osoittaa olevansa kantelun kohteena olevien tukien saajien suora kilpailija. Komission mukaan kantaja tyytyy käsiteltävänä olevassa tapauksessa kuitenkin vain ilmoittamaan, että hänen asiavaltuutensa perustuu siihen, että hän on tehnyt komissiolle kantelun, mikä ei riitä perusteeksi kantajan kanteen tutkittavaksi ottamiselle. Komissio korostaa, että kantaja ei voi perustaa asiavaltuuttaan myöskään siihen, että hän on ollut vuoden 1993 loppuun saakka Baneston hallituksen jäsen, eikä siihen, että hän on Baneston pienosakas.
- 20 Siitä kanteen tutkimatta jättämistä koskevasta perusteesta, jonka mukaan kanne olisi nostettu liian myöhään, koska komissiota ei ollut kehoitettu tekemään ratkaisua kohtuullisen määräajan kuluessa, kantaja toteaa ensinnäkin, että yhteisön oikeuskäytännössä ei tunneta yleistä velvoitetta nostaa laiminlyöntikanne kohtuullisen määräajan kuluessa.
- 21 Toiseksi kantaja korostaa, ettei komissio voi vaatia, että yksityishenkilöt tuntevat sen lehdistötiedotteiden sisällön, koska se ei julkaise Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä niitä päätöksiään, joissa todetaan, ettei kyse ole valtiontuesta. Joka tapauksessa kantajan olisi ollut mahdotonta pelkästään lukemalla 15.12.1994 päivätty lehdistötiedote ymmärtää komission analyysin tarkka merkitys. Sen lisäksi kyseisessä lehdistötiedotteessa ei mainittu kaikkia kantajan kantelussaan esiin tuomia tukikeinoja. Siinä ei varsinkaan otettu huomioon sitä

vapautusta yhtiöverosta, jonka Banesto oli saanut hyväkseen rahastolta saamansa 285 miljardin ESP:n osalta, eikä myöskään Banco Santanderille siirrettyjen Baneston osakkeiden maksun lykkäystä, joka oli hyödyttänyt Banco Santanderia rahaston kustannuksella.

- 22 Kolmanneksi kantaja korostaa, että valtiontukiasioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen [88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 15 artiklassa säädetään, että komission toimivaltuuksiin perii tuki takaisin sovelletaan kymmenen vuoden vanhentumisaikaa. Näin ollen komission väite, jonka mukaan sen toimenpiteet tässä tapauksessa olisivat olleet muiden ajallisten rajoitusten alaisia kuin mainitun säädöksen mukaisen pitkän vanhentumisaajan, on vailla mitään perustetta. Lisäksi kantaja toteaa, että asetuksen N:o 659/1999 10 artiklassa säädetään, että jos komissiolla on miltä hyvänsä taholta saatuja tietoja oletetusta sääntöjenvastaisesta tuesta, se tutkii ne viipymättä.
- 23 Sen tutkimatta jättämisen perusteen osalta, jonka mukaan EY 232 artiklan mukainen kahden kuukauden määräaika olisi kulunut umpeen, kantaja toteaa, että kyseisen määräyksen mukaan määräaika lasketaan siitä lähtien, kun kyseistä toimielintä on kehoitettu tekemään ratkaisu. Sellaista kehotusta ratkaisun tekemiseen ei kuitenkaan hänen mukaansa sisältynyt 23.2.1999 päivättyyn kanteeluun, jossa hän vain pyysi komissiota tutkimaan tuet, joista on kanneltu. Kantajan mukaan vain 6.11.2000 päivättyä kirjettä voidaan pitää EY 232 artiklassa tarkoitettuna kehotuksena tehdä ratkaisu. Näin ollen kannetta, joka on nostettu 23.2.2001, ei ole nostettu liian myöhään.
- 24 Lisäksi kantaja väittää, toisin kuin vastaaja, että kirjeet, jotka hän lähetti komissiolle 23.2.1999 päivätyn kantelunsa jälkeen, eivät sisällöltään olleet

samoja kuin kantelu, vaan niissä oli uusia väitteitä ja niiden liitteinä oli uusia asiakirjoja.

- 25 Kolmannen kanteen tutkimatta jättämistä koskevan perusteen eli kantajan asia-
valtuuden väitetyn puuttumisen osalta kantaja korostaa, että EY 230 artiklassa ja
EY 232 artiklassa tarkoitettujen oikeussuojakeinojen tavoitteena on suojella
erilaisia intressejä, ja että EY 230 artiklassa annetaan oikeus vaatia yhteisön
toimielimen tekemän päätöksen kumoamista ja EY 232 artiklassa oikeus
kehottaa toimielimiä tekemään ratkaisu.
- 26 Lisäksi kantaja esittää, että pelkästään se seikka, että hän on tehnyt kantelun,
riittää siihen, että hän voi nostaa laiminlyöntikanteen ensimmäisen oikeusasteen
tuomioistuimessa. Hän myös väittää kärsineensä suoraan ja erikseen vahinkoa
Baneston rakenneuudistussuunitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen
vuoksi Baneston pienosakkaana. Kantaja muistuttaa, että yksi kyseisen suunni-
telman mukaisista toimenpiteistä oli Baneston osakepääoman korottaminen
180 miljardilla ESP:llä, jonka edellytyksenä oli se, että yhtiökokouksessa
hyväksytään merkintätuo oikeuksien poistaminen ja että kaikki merkintäoikeudet
annetaan rahastolle. Kantajan mukaan se seikka, että kantaja pakotettiin luo-
pumaan merkintätuo oikeudestaan, on riittävä vahinko, jotta voidaan katsoa, että
kantajalla on asiavaltuus käsiteltävässä asiassa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 27 On ensin tutkittava komission kolmatta tutkimatta jättämistä koskevaa perus-
tetta, jonka mukaan kantajalla ei ole asiavaltuutta.

- 28 EY 232 artiklan kolmannen kohdan mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö saa kannella yhteisöjen tuomioistuimiin siitä, että yhteisön toimielin on jättänyt antamatta kyseiselle henkilölle osoitettavan jonkin muun säädöksen kuin suosituksen tai lausunnon.
- 29 Asiassa C-68/95, T. Port, 26.11.1996 annetussa tuomiossa (Kok. 1996, s. I-6065, 59 kohta) yhteisöjen tuomioistuin totesi, että vaikka EY 230 artiklan neljännessä kohdassa annetaan yksityisille oikeussubjekteille mahdollisuus nostaa kumoamiskanne toimielimen sellaisesta toimenpiteestä, jota ei ole osoitettu niille, jos tämä toimenpide koskee niitä suoraan ja erikseen, EY 232 artiklan kolmatta kohtaa on tulkittava siten, että myös sillä annetaan yksityisille mahdollisuus nostaa laiminlyöntikanne sellaista toimielintä vastaan, joka ei ole antanut niitä samalla tavalla koskevaa säädöstä tai päätöstä.
- 30 On siis tutkittava sitä, missä määrin voidaan katsoa nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa, että ne toimenpiteet, joihin kantaja väittää komission jättäneen ryhtymättä, olisivat koskeneet sitä suoraan ja erikseen.
- 31 Kantaja moittii komissiota pääasiassa siitä, että se ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole ottanut kantaa kantajan 23.2.1999 tekemään kanteluun, joka koskee tukia, joita hän väittää Espanjan viranomaisen myöntäneen Baneston ja Banco Santanderin hyväksi. Näin ollen on tutkittava, olisiko päätös, jonka komissio olisi voinut tehdä asianomaisen jäsenvaltion suhteen ilman EY 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamista asian alustavan käsittelyn päätteeksi ja jossa todettaisiin joko, ettei kyseessä ole valtiontuki, tai että kyseessä on valtiontuki, joka kuitenkin on yhteismarkkinoille soveltuva, olisi koskenut kantajaa suoraan ja erikseen (ks. vastaavasti asia T-95/96, Gestevisión Telecinco v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3407, 63 kohta).

- 32 Asia voidaan tutkia itsenäisesti riippumatta siitä komission esittämästä seikasta, että komissio tutki vuonna 1994 tyhjentävästi toimenpiteet, joista kantaja oli kannellut, minkä kantaja tältä osin kiistää. Varsinkaan ei ole tarpeen etukäteen määritellä sitä, onko asiassa vallinneet olosuhteet huomioon ottaen kantajaa moitittava siitä, ettei hän säädetyissä määräajoissa nostonut komission vuonna 1994 tekemää päätöstä vastaan kumoamiskannetta, eikä sitä, pitäisikö 23.2.1999 päivättyä kantelua ja sen myöhemmin jätettyjä toisintoja tulkita ase- tuksen N:o 659/1999 9 artiklan mukaiseksi päätöksen peruuttamispyynnöksi. Jos asiaa tutkittaessa ilmeni, että kantajan kantelussaan ilmoittamat toimenpiteet eli komission päätös, jonka kohteena mainitut toimenpiteet ovat, eivät koskisi häntä suoraan ja erikseen, siitä seuraisi, ettei kantajalla olisi asiavaltuutta kumoamiskanteen nostamiseksi komission vuonna 1994 tekemästä päätöksestä, eikä myöskään, olettaen, että hänen kanteluunsa voitaisiin pitää päätöksen peruuttamispyyntönä, laiminlyöntikanteen nostamiseksi siitä, että komissio ei ottanut kyseiseen pyyntöön kantaa.
- 33 On syytä todeta, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun komissio EY 88 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä aloittamatta toteaa saman artiklan 3 kohdan perusteella, ettei valtion toimenpide ole valtiontuki tai että vaikka toimenpide on valtiontuki, se on yhteismarkkinoille soveltuva, niin asianosaisten, joiden oikeuksien turvaamiseksi tämän artiklan 2 kohdan menet- telysäännökset on annettu, oikeudet voivat toteutua vain, jos heillä on oikeus riitauttaa tällainen komission päätös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (asia C-198/91, Cook v. komissio, tuomio 19.5.1993 Kok. 1993, s. I-2487, Kok. Ep. XIV, s. I-211, 23 kohta; asia C-225/91, Matra v. komissio, tuomio 15.6.1993, Kok. 1993, s. I-3203, Kok. Ep. XIV, s. I-233, 17 kohta; asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 47 kohta ja em. asia Gestevisión Telecinco v. komissio, tuomion 64 kohta).
- 34 Yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittä- män määritelmän mukaan EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tahoja, joita asia koskee, ovat tukea saavan yrityksen tai saavien yritysten lisäksi sellaiset

henkilöt, yritykset tai yhdistykset, joiden etuihin tuen myöntäminen saattaa vaikuttaa, erityisesti kilpailevat yritykset ja ammattijärjestöt (ks. erityisesti asia 323/82, *Intermills v. komissio*, tuomio 14.11.1984, Kok. 1984, s. 3809, Kok. Ep. VII, s. 667, 16 kohta; em. asia *Matra v. komissio*, tuomion 18 kohta ja em. asia *Gestevisión Telecinco v. komissio*, tuomion 65 kohta).

35 Tältä osin on huomattava, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on pystyttävä osoittamaan, että sillä on perusteltu intressi siihen, että kyseiset tukitoimenpiteet pannaan tai ei panna täytäntöön tai että niitä ei peritä takaisin, jos ne on jo myönnetty, jotta voidaan katsoa, että asia koskee sitä EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, sellaisena kuin kyseistä kohtaa on edellä 33 ja 34 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tulkittu. Yrityksen osalta tällainen perusteltu intressi voi erityisesti olla silloin, kun on kyse sen kilpailuaseman suojelemisesta markkinoilla, siltä osin kuin tukitoimenpiteet vaikuttavat siihen (ks. vastaavasti em. asia *Cook v. komissio*, tuomion 25 kohta; em. asia *Matra v. komissio*, tuomion 19 kohta ja em. asia *Gestevisión Telecinco v. komissio*, tuomion 66 kohta).

36 Sen myöntäminen, että asia koskee EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla ja edellä 33 ja 34 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti kaikkia niitä henkilöitä, joilla on vain yleinen tai välillinen intressi menettelyn kohteena olevia valtion toimenpiteitä kohtaan, merkitsisi puolestaan sen myöntämistä, että jokainen verovelvollinen on jäsenvaltion yleisillä verovaroilla rahoitettujen tukien osalta edellä mainitussa määräyksessä tarkoitettu taho, jota asia koskee. Tällainen tulkintatapa olisi, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien totesi asiassa T-188/95, *Waterleiding Maatschappij vastaan komissio*, 16.9.1998 antamassaan tuomiossa (Kok. 1998, s. II-3713), selvästi vastoin EY 88 artiklan 2 kohdan määräyksiä, sellaisina kuin niitä on tulkittu oikeuskäytännössä, ja EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettu käsite ”henkilö, jota päätös koskee erikseen”, menettäisi tällaisen tulkintatavan johdosta kaiken oikeudellisen merkityksensä EY 88 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyistä päätöksistä nostettujen kumoamiskanteiden osalta (em. asia *Waterleiding Maatschappij v. komissio*, tuomion 68 kohta) ja muuttaisi tämän oikeussuojakeinon jonkinlaiseksi yleisen edun nimissä nostettavaksi kanteeksi.

- 37 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa on tarkistettava edellä esitetyn valossa, voidaananko katsoa, että kantajan 23.2.1999 päivätyssä kantelussa esittämät seikat koskevat kantajaa EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.
- 38 Osoittaakseen, että asia koskee häntä edellä mainitun määräyksen mukaisesti, kantaja vetoaa toisaalta asemaansa kantelun tekijänä ja toisaalta väittää, että kantelun kohteena olevat toimenpiteet ovat vaikuttaneet hänen asemaansa Baneston pienosakkaana.
- 39 Tältä osin on katsottava, että pelkästään se seikka, että kantaja on tehnyt kantelun komissiolle, ei riitä siihen, että asia koskisi kantajaa EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla, koska hänellä ei sen vuoksi ole perusteltua intressiä vaatia komissiota tutkimaan sitä, ovatko kantelun kohteena olevat toimenpiteet valtiontukia koskevien yhteisön oikeussääntöjen mukaisia. Näin voidaan päätellä oikeuskäytännöstä, jonka mukaan asia koskee kantelun tehnyttä yritystä EY 88 artiklan 2 kohdan ja edellä 33 ja 34 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti vain, jos se voi perustella perustellun intressinsä, joka voisi olla muun muassa tarve suojella sen kilpailuasemaa markkinoilla kanteen kohteena olevia toimenpiteitä vastaan (ks. vastaavasti em. asia *Waterleiding Maatschappij v. komissio*, tuomion 62 kohta).
- 40 Edellä esitetystä seuraa, että pelkästään se seikka, että kantaja on tehnyt kante-
lun, ei riitä siihen, että kantajalla olisi asiavaluus nostaa kanne päätöksestä, jossa komissio EY 88 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä aloittamatta toteaa, ettei kantelun kohteena olevat toimenpiteet ole valtion tukea tai että vaikka toimen-
piteet ovat tällaista tukea, ne ovat yhteismarkkinoille soveltuvia. Näin ollen pelkkä tämä seikka ei ole myöskään riittävä antamaan kantajalle asiavaluutta

käsiteltävänä olevassa kanteessa, jossa komission väitetään laiminlyöneen aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely toimenpiteistä, joista asiassa on kanneltu.

- 41 Sen osalta, voiko kantaja Baneston pienosakkaana väittää, että hänen intressejään on loukattu toimenpiteillä, jotka hän ilmoitti 23.2.1999 päivätyssä kantelussaan, siten, että hän olisi asianosainen näiden toimenpiteiden osalta ja että hänellä siksi olisi asiavaltuus nostaa tämä kanne, on todettava, että kantaja väittää tältä osin pääasiassa, että hän on kärsinyt pienosakkaana vahinkoa, koska hän ei ole saanut käyttää merkintätuoikeuttaan, kun Baneston osakepääomaa korotettiin vuonna 1994, jotta rahasto voi sijoittaa 180 miljardia ESP yhtiöön.
- 42 Tältä osin on todettava niistä toimenpiteistä, joista kantaja 23.2.1999 päivätyssä kantelussaan kantelee, erityisesti 285 miljardin ESP:n tuesta, rahaston Banestolle myöntämästä 315 miljardin ESP:n korkotuesta lainasta, Banco Santanderille siirrettyjen Baneston osakkeiden maksun lykkäyksestä ja Baneston saamasta yhtiöverovapautuksesta, että se tappio, jonka kantaja väittää kärsineensä, ei johdu mitenkään näiden toimenpiteiden täytäntöönpanosta, koska niillä ei ole mitään vaikutusta siihen, että kantajalla ei kertomansa mukaan ollut merkintätuoikeuksia Baneston osakepääoman korotuksessa vuonna 1994, ja että kantaja ei väitä kyseisistä toimenpiteistä aiheutuneen muuta sellaista vahinkoa, joka olisi suhteessa EY 88 artiklalla suojattuihin intresseihin. Tähän päätelmään ei vaikuta kantajan oikeudenkäyntiväitteestä tekemisissä huomautuksissa esittämä toteamus, jonka mukaan Baneston rakenneuudistussuunnitelman mukaiset toimenpiteet, joista hän on kantelussaan kannellut, muodostaisivat jakamattoman kokonaisuuden.
- 43 Baneston vuonna 1994 tehdyn osakepääoman korotuksen yhteydessä rahaston tekemän 180 miljardin ESP:n sijoituksen osalta on syytä viitata kantajan

23.2.1999 päivätyn kantelun ja hänen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistui-
melle osoittamiensa kirjelmien sisältämiin tosiseikkoihin. Kantaja väittää pää-
asiassa, että Baneston rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpanossa
Espanjan viranomaisten tarkoituksena on ollut erityisesti muuttaa Baneston
osakasjakauman rakennetta. Tätä tarkoitusta varten Baneston taloudellista
tilannetta koskevia tietoja oli kantajan mukaan vääristelty, jotta oli saatu
aikaiseksi vaikutelma tappiollisesta tilanteesta, jota oli käytetty painostuskeinona
osakkeenomistajia kohtaan heidän pakottamiseksi luopumaan merkintäetu-
oikeuksistaan rahaston hyväksi osakepääoman korotuksessa. Lisäksi rahaston
sääntöjä oli kantajan mukaan muutettu vain kyseisen sijoituksen mahdollista-
miseksi.

44 Näistä tosiseikoista käy ilmi, että kantajan väittämänsä mukaan kärsimä
vahinko, edellyttäen, että se näytetään toteen, olisi aiheutunut useista eri elinten
ja viranomaisten toimenpiteistä, jotka olisi toteutettu pantaessa täytäntöön
Baneston rakenneuudistussuunnitelmaa. Ei kuitenkaan voida todeta, että kysei-
sen vahingon ja sen toimenpiteen välillä, johon mahdollisesti olisi voitu soveltaa
valtiontukia koskevia yhteisön oikeuden oikeussääntöjä, eli rahaston tekemä
sijoitus Baneston osakepääomaan, olisi mitään suoraa syy-yhteyttä. Näin ollen
kantaja ei voi vaatia kyseisen vahingon korvausta siinä vaiheessa, kun komissio
tutkii kyseisen toimenpiteen yhteensopivuuden EY:n perustamissopimuksen val-
tiontukea koskevien määräysten kanssa. Tätä varten hänen on tarvittaessa käy-
tettävä kyseisen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän hänelle mahdollisesti suomia
oikeusturvakeinoja.

45 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kantajalla ei sillä perusteella, että hän on
Baneston pienosakas, ole sellaista perusteltua intressiä 23.2.1999 päivätyssä
kantelussaan mainitsemiensa toimenpiteiden osalta, jonka perusteella hänellä
olisi asiavaltuus nostaa kanne päätöksestä, jossa komissio EY 88 artiklan
2 kohdan mukaista menettelyä aloittamatta hylkää hänen kantelunsa ja toteaa,
etteivät kyseiset toimenpiteet ole valtiontukia tai että vaikka toimenpiteet ovat
sellaisia tukia, ne ovat yhteismarkkinoille soveltuvia. Tästä seuraa, että kantaja ei

myöskään Baneston pienosakkaana voi perustella asiavaltuuttaan nostaa nyt esillä olevan kaltaista kannetta, jossa komission väitetään laiminlyöneen tällaisen päätöksen tekemisen.

- 46 Koska kantaja ei ole myöskään yritys, jonka kilpailuasemaan kyseiset toimenpiteet olisivat vaikuttaneet, hän ei myöskään voi perustella sitä, että hänellä olisi henkilökohtainen intressi vedota tällaisessa kanteessa näiden toimenpiteiden väitettyihin kilpailua rajoittaviin vaikutuksiin (ks. asia T-178/94, ATM v. komissio, tuomio 18.12.1997, Kok. 1997, s. II-2529, 63 kohta).
- 47 Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että kantaja ei ole osoittanut, että hänellä olisi asiavaltuus nyt käsiteltävänä olevassa kanteessa, joka on sen vuoksi jätettävä ottamatta tutkittavaksi ilman, että olisi tarpeen tutkia muita komission esittämiä perusteita kanteen tutkimatta jättämiselle.

6

Oikeudenkäyntikulut

- 48 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on komission esittämien vaatimusten mukaisesti velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

**YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (laajennettu neljäs jaosto)**

on määrännyt seuraavaa:

- 1) Kanne jätetään tutkimatta.
- 2) Kantaja veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2003.

H. Jung

kirjaaja

V. Tiili

jaoston puheenjohtaja

